

НА ЛАНИ, СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ!

ПОНЕСЕМО В СЕЛО НАШУ ПРАЦЮ, НАШЕ ДЗВІНКЕ СЛОВО АГІТАТОРА!

СПРАВА НАШОЇ ЧЕСТІ

ЗВЕРНЕННЯ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ ДО ВСІХ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

ДРУЗІ-ТОВАРИШІ! На полях нашої сонячної Одещини вирощено багатий урожай. Зараз на селі гаряча пора — йдуть другі жнива. Роботи багато, потрібні старанні, сильні люди, щоб допомогти трудівникам соціалістичних полів своєчасно зібрати врожай овочів, цукрового буряка, кукурудзи.

Кому ж, як не нам — молодим і сильним, по плечу ця почесна, хоч і нелегка справа. Хто ж, як не ми, студенти, можемо надати справжню, дійову допомогу колгоспам і радгоспам у збиранні вирощеного нами врожая.

На лани, друзі! У нашого університету є славні трудові традиції, які розвиваються і міцніють з року в рік. Студентський колектив нашого орденоносного університету завжди показував приклад старанної, самовідданої праці на колгоспних і радгоспних полях.

Будемо ж вірні і ми цим славним традиціям!

Комуністична партія і Радянський уряд проявляють невпинне піклування про радянське студентство, про створення найсприятливіших умов для оволодіння молоддю вершинами знань. Багато робиться в нашій країні і для трудового виховання юнаків і дівчат, бо праця у нас — це справа честі і доблести. Пряця на полях і буде хорошою школою трудового виховання, дасть нам можливість ділами відповісти на піклування партії та уряду про радянську молодь.

Ось чому ми, студенти філологічного факультету, і закликаємо всіх студентів університету включитися в трудове змагання за відмінну роботу на соціалістичних полях, за дострокове виконання поставлених перед нами завдань.

Будемо працювати швидко, весело, так, щоб діло кипіло в наших сильних руках. Кожен студент, кожна група повинна показати приклад роботи, високу культуру, взяти активну участь в громадському житті. Досягти цього — справа нашої честі.

На лани, друзі! Понесемо на село нашу працю, нашу пісню, наше дзвінке слово агітатора і пропагандиста справ та ідей Комуністичної партії.

СТУДЕНТИ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ XXXII

За наукові КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 21 (866).

8 вересня 1966 р.

Ціна 2 коп.

В ПАРТКОМІ ОДУ

ТИХИЙ, сонячний ранок ранньої осені, 5 вересня. В цей день біля входу до університету зібралось незвичайно багато студентів всіх факультетів. І вигляд у всіх незвичайний: більшість дівчат у брюках, в теплих кофточках, хлопці — не у франтуватих вузеньких брючках, а в зручній теплій одязі. І у дівчат, і у хлопців — чеподани чи рюкзаки, чи речові мішки. Загалом, всі одягнені і зібрані по-похідному.

— Ідете?
— Ідемо!
— В який район?
— В Комінтернівський. А ви?
— В Білгород-Дністровський.

Такі вигуки перемішуються з бринчанням гітари, вибухами сміху, уривчастими розпорядженнями керівників студентських груп.

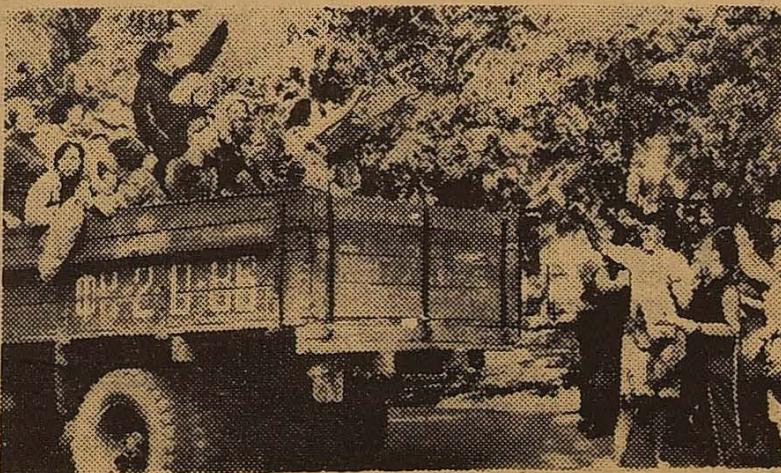
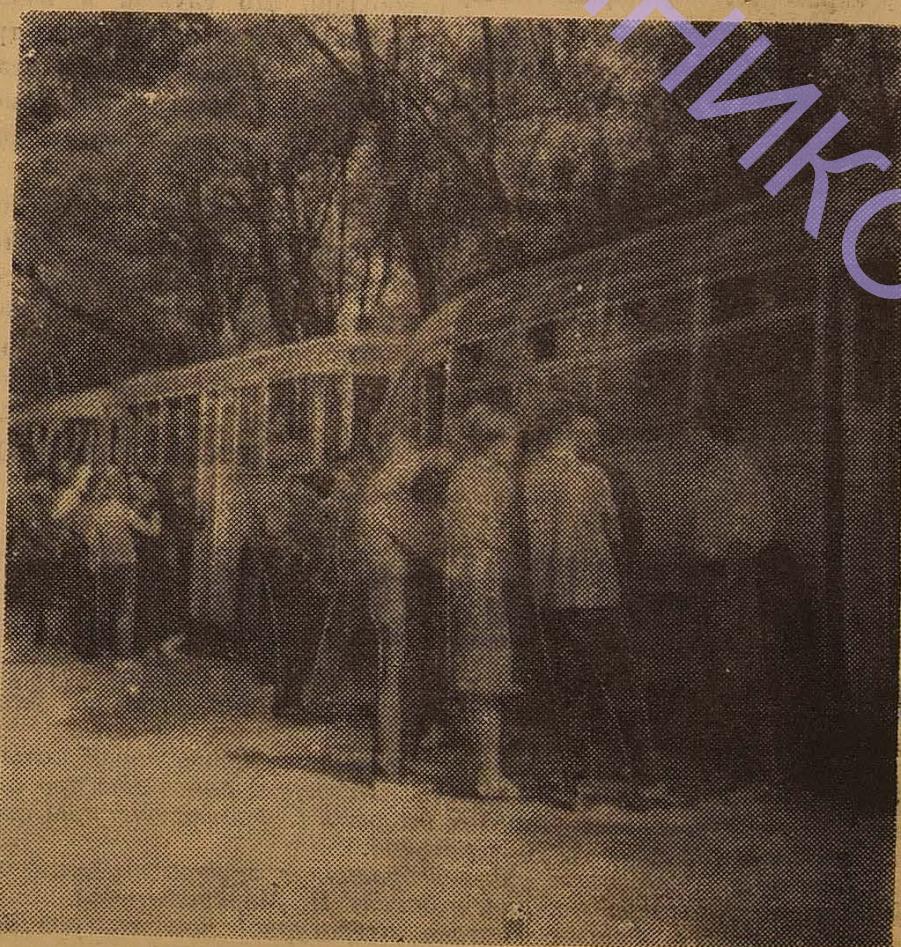
Але ось під'їжджають машини, автобуси. Почалася посадка. Місця в машинах займають математики, юристи, фізики, географи...

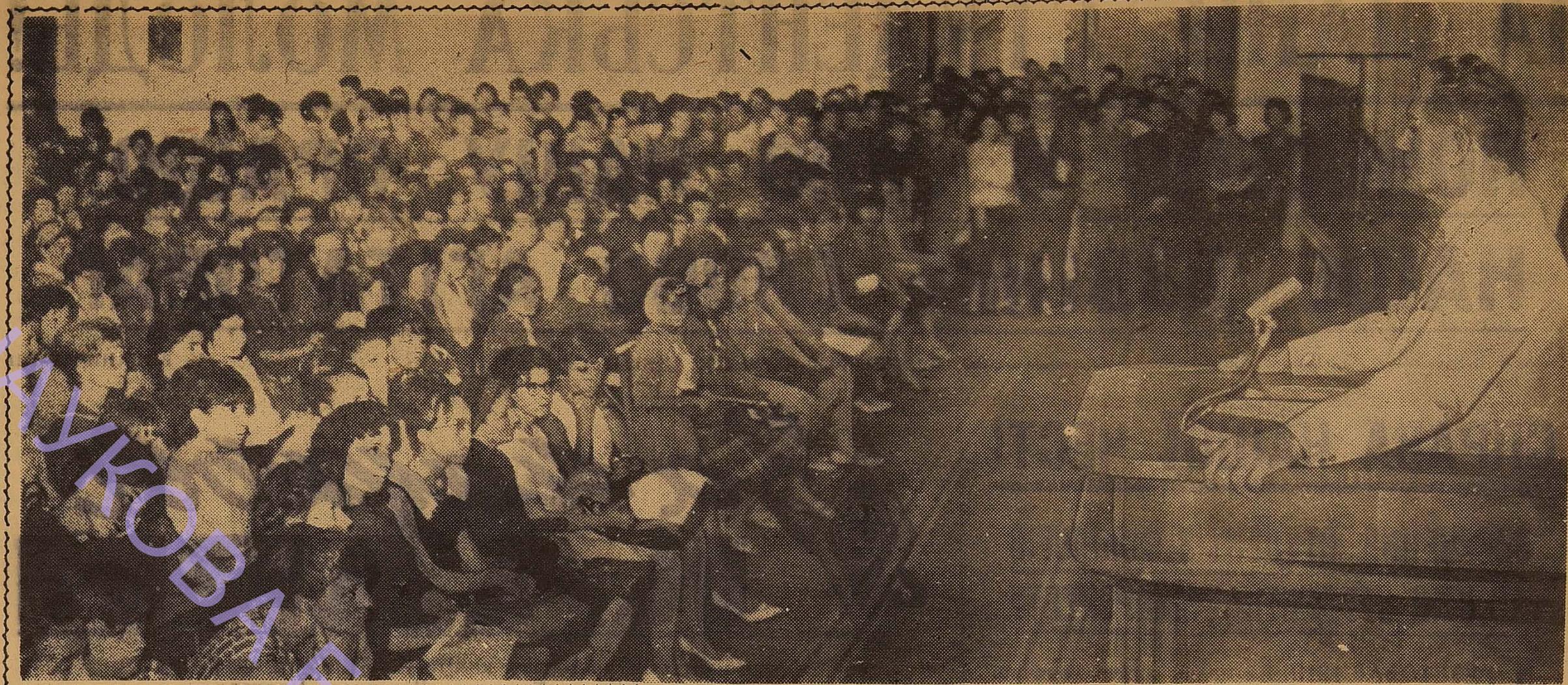
В дорогу! Автоколони повільно починають рухатись. Лунають пісні. А в цей час пустіє одна з платформ Одеського вокзалу. Відходить поїзд. В його вагонах — студенти-філологи.

На цілий місяць студенти університету розлучаються з містом, їдуть на поля сонячної Одещини, щоб допомогти трудівникам соціалістичних полів зібрати багатий урожай...

Щасливої дороги, веселої і дружньої роботи, друзі!

НА ЗНІМКАХ: від'їзд студентів університету для роботи на ланах Одещини.

ЗНОВУ-СТУДЕНТИ!

НОВИЙ навчальний рік. Слухають перші в своему житті університетські лекції першокурсники. Але справжніми студентами вони стануть після першої сесії. А поки що знайомляться, приглядаються, оцінюють... І ретельніше, ніж хто інший, конспектиують.

Про що говорять ці троє, які шойно познайомилися, юнаків? Про лекцію, яку прослухали, чи, може, про вступні іспити?

Інакше зустрічаються бувалі студенти. Ось двоє намагаються втиснути в десятихвилину перерву літні враження разом з пам'ятами на майбутнє.

...Зайняли своє місце вчорашні солдати, що були призвані з студентської лави. Стрункі, впевнені, швидко знаходять один одного. Їх зв'язує незабутнє — служба. Вони були солдатами і тепер посолдатському впевнено займають свої місця в студентському строю.

Прийшли на другі, на треті курси. Дехто ще не зняв військової форми, а вже на лекціях. І все таке нове і в той же час звичне.

— У нас демобілізованих солдат-студентів понад 20. В основному на другому курсі. Є і на третьому, — говорить заступник декана механіко-математичного факультету тов. Марченко.

Я проходжу коридором і бачу у відчинені двері аудиторії двох у військовому. Заходжу: пишуть заяви до профкому на гуртожиток. Ім допомагає юнак у цивільному.

Прошу сказати кілька слів про себе.

Сібірцев А.: служив у авіації. Не зразу. Спочатку навчався в школі сержантів. Потім став командиром відділення. Чи важко? Звичайно, зразу. Навчався сам, навчав інших. А ті, з ким

вступав в університет — вже на п'ятому. Після служби інакше трохи дивишся на світ, більше цінуєш студентське життя...

Бакланов М., філолог, українське відділення, другий курс:

— Закінчив школу сержантів у Москві. Служив в Узбекистані. Будував ферми, житлові будинки. Кінчу університет, може, працюватиму в школі, яку збудував.

Пригара М., механіко-математичний факультет, другий курс:

— Закінчив школу сержантів. Служив за кордоном. Тут загострюється почуття Батьківщини.

Ступив на рідну землю в Бресті, особливо гостро відчув, що вартував...

Ще одне інтер'ю на третьому поверсі в третьокурсника механіко-математичного факультету Гребінькіна В.

— Ви ленінський стипендіат? — починаю я розмову.

— Колишній, — поправив він мене.

Дізнаюсь, що служив в радіотехнічних військах.

Чи позначилось на вашій службі дворічне перебування в університеті? Могли ви там використати набуті знання?

— Звичайно. Сучасна воєнна радіоапаратура дуже складна. Знання з вищої математики вкрай необхідні. До служби я вчився як школяр, а зараз відчуваю, треба більш самостійно добувати знання. Це почуття дала мені служба... (Дзвоник перериває розмову).

Вони прийшли дослухувати лекції, вчорашні солдати-студенти.

Друзі! Вам згодяться ваш солдатський гард, ваша звичка бути завжди зібраними. Ми раді привітати вас у рідному університеті.

П. СТРЕЛЬЧЕНКО,

ФРАНКІВСЬКИЙ ВЕЧІР

НЕЩОДАВНО в актовому залі філологічного факультету ОДУ відбувся літературний вечір, присвячений 110-річчю від дня народження Великого Каменяра.

Аудиторію заповнили студенти, вчителі, викладачі вищої школи. Вечір відкрив доцент М. Устенко. З змістовою доповіддю про світоге значення, всеобщість творчих інтересів І. Франка виступив доктор філологічних наук А. Недзвідський.

Цікавими враженнями від перебування з групою студентів в батьківщині Каменяра поділився доцент П. Маркушевський.

Про роботу І. Франка з питань літературної мови говорив доцент А. Москаленко.

Потім виступили В. Руденко, С. Савицька. На заключення відбувся концерт.

НА ПОРОЗІ НОВОГО ЖИТТЯ

В АКТОВОМУ ЗАЛІ — ПЕРШОКУРСНИКИ

ЮНІ, усміхнені, щасливі за- повнили Великий актовий зал університету 31 серпня. Вони — першокурсники. І зібралися сюди на свої перші в житті університетські збори.

Студенти — своєрідний народ, в якого є свої звичаї, традиції. Однією з таких цікавих і урочистих є традиція посвяти в студента. По-різому проходить вона в деяких країнах світу, наприклад, в Голландії «новоспечени» студенти повинні везти на собі своїх старших товаришів, у Англії у цей день щасливим... вимазують обличчя. У нас це — урочисті традиційні збори.

Зал вираз. Дві дівчата побачивши одна одну, перегукуються:

— Людо! Вступила? Поздоровляю!

— Дякую. А ти на який?

— На хімічний. Ну, а ти, на філфак?

— Ну, звичайно ж.

Щасливі. Ще б пак, адже їх мрія здійснилась!

Президія займає свої місця. Головуючий, секретар партійного комітету університету Л. Х. Калустян надає слово ректорові університету професору О. І. Юрженкові.

— Ви вступили до університету в знаменний рік, — говорить професор Юрженко, — коли відбувся ХХІІІ з'їзд нашої Комуністичної партії. Вона піклується про нашу молодь і величезного значення надає науці. Тепер перед вами відкрито широкий шлях до її скарбниць, то ж прагніть і дерзайте!

Далі Олександр Іванович розповідає першокурсникам про історію університету, про його славне минуле, про його традиції.

— Наш університет, — про-

довжує ректор, — це чотири члени-кореспонденти Академії наук СРСР, 40 професорів і докторів наук, 200 кандидатів наук та доцентів. Це — 10 факультетів, фізичний інститут, 56 кафедр. До послуг студентів і викладачів є наукова бібліотека, яка існує вже майже 150 років, численні кабінети та лабораторії, наукові гуртки.

Національний університет нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора. Цей орден — вівічка. Він незримо висить на ваших грудях. Будьте гідні його і високо тримайте честь студента Одеського орденоносного університету.

— В школі вас навчали, у вузі ви будете вчитись більш самостійно. І не гаючи часу беріться за роботу, друзі! Во силою систематичної праці — запорука успішному навчанню. То ж ласкаво просимо до нашого університету, — закінчує свій виступ професор О. І. Юрженко.

Слово надається деканові механіко-математичного факультету професорів І. М. Гавrilovу. Він вітає вступників і бажає їм успіхів в навчанні і житті.

— Математика, — говорить І. М. Гавrilov, — наука цікава і в той же час складна. І свое застосування вона знаходить в різних галузях. Ми хочемо підготувати висококваліфікованих спеціалістів з математики. Вимоги до вас будуть великі, бо ж, зрештою, вам відомо, що лише наполегливою працею ви зможете досягти успіхів у навчанні.

Слово бере декан хімічного факультету доцент О. В. Богатський. Від імені колективу хіміків він вітає першокурсників із вступом до університету і закликає їх до творчої пра-

ці в лабораторіях та аудиторіях.

— Навчання в університеті, — говорить О. В. Богатський, — не лише освіта, це — і любов до науки. Ви вилися в нашу сім'ю, то ж будьте вірні її традиціям, високо несіть честь радянського студента!

На трибуну піднімається декан філологічного факультету доцент А. А. Жаборюк. Від імені студентів-філологів він передає молодому поповненню привіт і побажання всього найкращого.

— Наш факультет, — розповідає А. А. Жаборюк, — один з найстаріших. За п'ять років навчання він дає грунтовну підготовку студентам в галузі літератури та мови. Студенти мають змогу вивчати історико-мистецький курс, крім обов'язкової іноземної вчать слов'янські мови. Ми випускаємо вчителів середніх шкіл, бо ж професія вчителя одна з найпочесніших на землі. Але двері в науку перед вами завжди широко відкриті. Великих вам успіхів!

З вітальним словом виступив секретар комітету комсомолу ОДУ Кім Савицький.

Від імені студентів-першокурсників зі словом-подякою виступив студент юридичного факультету тов. Лозинський.

Задоволені зустрічю з викладачами і професорами, першими для них університетськими зборами, розходяться першокурсники, щоб наполегливою навчанням множити славу нашого червонопрапорного університету.

Т. АНАНЧЕНКО,
С. ХАНЕВИЧ.

На знімку: урочисті збори першокурсників в актовому залі. Виступає ректор ОДУ професор О. І. Юрженко.

привітно зустріли, поставилися з великою увагою, намагалися зробити все для нас якнайкраще.

Спасибі вам, товариши — господарі табору, за чудовий відпочинок.

ПІКЛУВАННЯ І УВАГА

ПРИЗНАТИСЬ, коли нам вручали у Львові путівки до спортивно-оздоровчого табору Одеського університету, ми не дуже зраділи. Ті, хто колись побував тут, говорили:

— Моря — скільки хочете, сонця — скільки завгодно. Ну, а все ж останнє — то ваша турбота.

І ось ми в таборі. З першого ж дня перебування в ньому наш похмурий настір розвівся, як ранковий туман. Нас

П. РОЩАК,
Н. ЗЛОЧЕВСЬКА.

ПО ВЖЕ встановлений в нашому вузі традиції кожен новий навчальний рік відкривається розширеним засіданням вченої ради університету. На ній підводяться підсумки роботи всього колективу в минулому навчальному році, обговорюються перспективи і плани роботи на наступний рік.

І ось в п'ятницю, 2 вересня, відбулось розширене засідання вченої ради ОДУ. Його порядок денний — підсумки 1965/66 навчального року і завдання університету в новому навчальному році.

З доповідю виступив ректор університету професор О. І. Юрженко.

Він відзначив, що нинішній навчальний рік є для всього нашого колективу надзвичайно відповідальним, бо це рік, коли проходив ХХІІІ з'їзд КПРС, на якому багато уваги було приділено питанням розвитку науки і освіти в нашій країні.

— Новий навчальний рік, — говорить О. І. Юрженко, — є для нас знаменним і тому, що це рік підготовки до святкування 50-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Необхідно, щоб університет

Наш університет в минулому році випустив 1186 молодих спеціалістів.

— Радісно відзначити, — говорить далі ректор, — що думка голов Державних екзаменаційних комісій, які працювали в цьому році, єдина: університет випускає висококваліфікованих спеціалістів, дає їм хорошу підготовку для майбутньої самостійної роботи.

І це з повним правом можна сказати не лише про випускників стаціонару, але й про тих, хто успішно завершив навчання на вечірному та заочному відділеннях університету.

— Однак, — відзначає далі доповідач, — слід звернути увагу на недолік в нашій практиці оцінки здатності випускників: не слід відходити лише з позитивних якостей дипломної роботи. Треба подумати над тим, щоб кругом відновити державні іспити, на яких представляються великі можливості вияснити рівень підготовки тих, хто закінчує університет.

Наукова діяльність, — продовжує доповідач, — не менш важлива ділянка роботи колективу університету. Наукова тематика кафедр, лабораторій університету включається в республіканські, союзні плани.

З РОЗШИРЕНого ЗАСІДАННЯ

ВЧЕНОЇ РАДИ ОДУ

став справжньою школою культури для нашої молоді, яка повинна одержати за роботи навчання не лише підготовку по обраній спеціальності, а й з питань етики, естетики, мистецтва. І тут широке поле діяльності для комітету комсомолу, профкому.

Наукова діяльність, — продовжує доповідач, — не менш важлива ділянка роботи колективу університету. Наукова тематика кафедр, лабораторій університету включається в республіканські, союзні плани.

За останні роки виріс обсяг нашої друкованої наукової продукції. З першої половини 1966 року опубліковано 762 наукові роботи. Значно виріс обсяг досліджень, які виконувалися з господарівкою тематики.

З великим задоволенням можна відзначити, що університет

стал центром проведення міжвітвівських республіканських та все-союзних конференцій. Торік було проведено 9 таких конференцій.

Наукова діяльність, — продовжує доповідач, — не менш важлива ділянка роботи колективу університету. Наукова тематика кафедр, лабораторій університету включається в республіканські, союзні плани.

Все це свідчить про те, що наукова активність наших викладачів безсумнівно росте.

Доповідач зупиняється на результаті прийому студентів в минішньому році, який дозволив зарахувати на перший курс 840 добре підготовлених абітурієнтів, з яких 41 процент складають медалісти — випускники середніх шкіл, 13 процентів — особи з стажем роботи на виробництві.

— Головне завдання всього колективу університету, — підкреслює професор О. І. Юрженко, — підвищити якість підготовки спеціалістів на всіх факультетах.

Доповідач наводить цифри, які свідчать про те, що успішність на діяльності факультетах — філологічному, історичному дещо понизилась. На вечірньому навчанні успішність студентів також може бути вищою.

Які ж причини відомого понижения успішності студентів?

Справа в тому, що питаннями успішності і поліпшення методичної роботи значна частина кафедр та факультетів протягом учбового року займалась формально, внаслідок чого показники літньої сесії на діяльності факультетах, особливо на перших і других курсах, знизилися в порівнянні з 1964/65 учбовим роком.

Методичні комісії факультетів обмежуються розглядом питань паралелізму в читанні курсів, визначені кількості учбового матеріалу і домашніх завдань з того чи іншого предмету, а не спрямовують свою роботу на підвищення якості всього навчального процесу в цілому а на діяльності факультетах такі комісії зовсім не працювали (філологічний, біологічний, механіко-математичний).

Мають місце випадки низьких вимог до студентів в міжсесійний період на семінарських, практичних, лабораторних заняттях і при проведенні практик, що негативно впливає на розвиток навичок самостійної роботи по оволодінню основами тих наук, які вони обрали.

Якість читання лекцій і методика проведення практичних занять вимагають покращення. Незадовільно застосовуються в учбовому процесі нові технічні засоби, які є в університеті, в тому числі немашинне і машинне програмоване навчання.

Доповідач зупинився і на діяльності інших недоліках в роботі колективу університету. Так факультети, кафедри і учебна частина слабо узагальнюють досвід організації і проведення виробничої та педагогічної практик, в зв'язку з чим вони проводяться по-старому, не вишукуються нові методи поліпшення їх проведення.

При складанні індивідуальних планів і визначення учбового навантаження кафедрами інколи бувають випадки, коли професори, доценти мають невелику кількість лекційних годин і перевантажуються іншими видами учбової роботи.

Мають місце випадки, коли ви-

кладачі, які проводять наукову роботу і які її не проводять, мають одинакове учебове навантаження. Це невірно.

В ідейно-виховній роботі не заважають питання сучасних подій, мало звертається уваги на індивідуальну роботу з студентами і мало використовуються можливості учебової роботи для комуністичного виховання студентів університету.

Стан аудиторій, учебних лабораторій, аудиторій, меблів та громадських місць далеко не відповідає вимогам університетської культури, що негативно впливає на виховання студентів. Назріла потреба в обновленні учебних лабораторій сучасною апаратурою та обладнанням.

Доповідач зупиняється на недоліках, які мають місце в організації наукової роботи діяльних кафедр, зокрема, кафедр педагогіки та іноземних мов, підкреслює необхідність підвищувати рівень викладання всіх дисциплін, і, перш за все, сучасних наук.

Підкресливши, що виховання студентів — справа всіх викладачів університету, професор О. І. Юрженко пропонує всіх студентів, починаючи з третього курсу, зачіптити за викладачами, які надаватимуть студентам допомогу в оволодінні науково-методичними навичками, проводити індивідуальну виховну роботу.

Доповідь ректора була вислухана з великою увагою. Почалося її обговорення. У ньому взяли участь завідуючий кафедрою психології професор Д. Г. Елькін, декан філологічного факультету доцент А. А. Жаборюк, завідуючий кафедрою педагогіки доцент І. І. Кобиляцький, декан юридичного факультету доцент К. І. Удалих.

У своєму виступі професор Д. Г. Елькін відзначив, що головне завдання на викладанні на нинішньому етапі — передбудова методів навчання. Великі можливості щодо цього набуває програмоване навчання, яке повинно посісти значне місце в учебовій практиці університету.

На аналізі причин певного зниження успішності студентів-філологів зупинився декан факультету доцент А. А. Жаборюк.

Роботі кафедри педагогіки присвятив свій виступ доцент І. І. Кобиляцький. Він говорив, що необхідно підпорядкувати роботу кафедри педагогіки завданню ефективного навчання в університеті.

На великих, відповідальних завданнях, які стоять перед юридичним факультетом в новому навчальному році, зупинився декан юридичного факультету доцент К. І. Удалих.

Вчена рада прийняла рішення. В ньому накреслено конкретні заходи, мета яких — підняти успішність студентів, покращити учбову, наукову, виховну роботу в університеті. Завдання колективу університету — наполегливо впроваджувати в життя рішення ХХІІІ з'їзду нашої партії, гідно зустріти 50-річчя Великого Жовтня.

* * *

На засіданні вчені ради були врученні атестат професора завідуючому кафедрою методів математичної фізики Юрію Йосиповичу Черському, диплом доктора юридичних наук Івану Микитовичу Пахомову, дипломи кандидатів наук Тамарі Пилипівні Бланковській та Володимиру Петровичу Марченку.

ІХ ТРУДОВИЙ СЕМЕСТР

ПРАЦЮВАТИ НА ЛАНАХ ТАК, ЯК НАШІ СТУДЕНТСЬКІ ЗАГСИ!

В УМОВАХ ПІВНОЧІ

КІЛЬКА днів тому повернулися з Тюменської області наші юнаки і дівчата, які працювали там на комсомольських будовах. Незвичні до умов Півночі, але сповнені комсомольського запалу, дружно працювали наші студенти. Багато корисних справ зробили вони за два місяці перебування на будівництві. Тюменський загін «Бригантина» за цей час побудував 6 дванадцятиквартирних будинків, три склади, пекарню, овочесховище, котельню, столярну майстерню, клуб, приміщення контори та буріння.

Особливо відзначились на будівництві студенти В. Железко, О. Гіль, П. Коріненко, В. Щербанюк, А. Біленко, командир загону В. Еремеєв, Б. Гаврилов, Ж. Імшенецька та інші.

Нешодавно ми проводжали студентів, які поїхали на сільськогосподарські роботи в районі нашої області. Іх чекає робота без комарів і мошокарі, обжите житло і свіжі продукти. Єдине, що вимагається від вас, товариши, це — добре працювати, так само, як студенти-сібіряки. Доброї путі вам і успіхів в роботі.

А. ГОРДОН, замполіт загону «Бригантина».

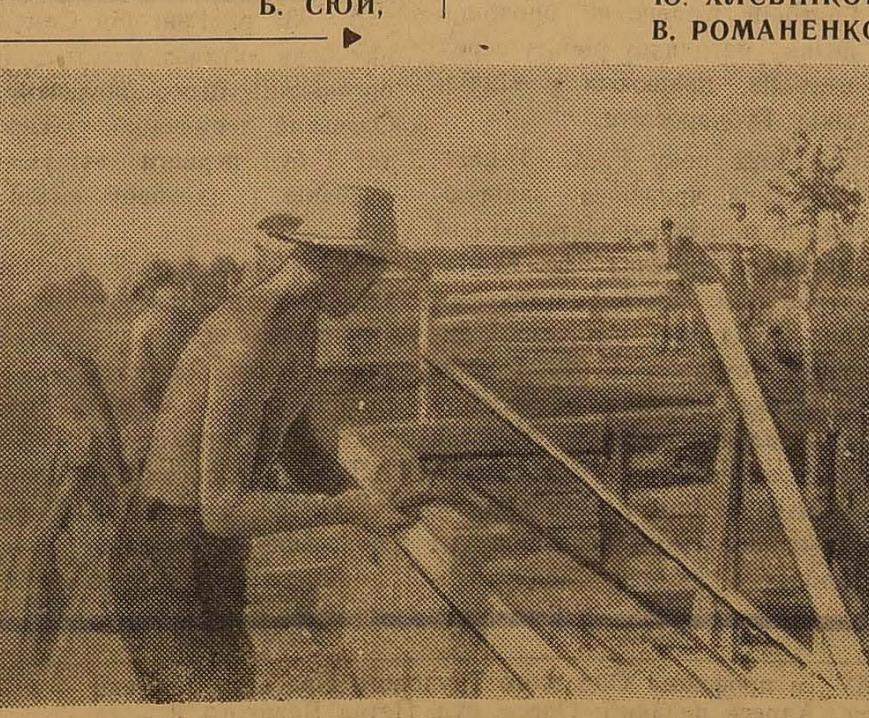
НА ЄНІСЕЇ

Наш загін організувався вже на ціліні, буквально за декілька днів. До його складу ввійшло близько 50 чоловік. Серед них — 14 з нашого університету. Завдання було поставлене нелегке — в Красноярському краї заготовити й відвантажити ліс для студентських цілинних загонів.

З університетських юнаків та дівчат особливо старанно працювали студенти-фізики Горбунов, Юрін, Помогайбо, Ніколаєнко. Особливо хочеться відзначити студентів філологічного факультету подружжя Ульянцевих — Світлану та Діму. Вони зарекомендували себе старанними і трудолюбивими людьми.

За роботу кожен член загону одержав в середньому по 300 карбованців. А це значне поповнення студентського бюджету.

Місцеві жителі — сібіряки привітно зустрічали нас. Вони залишилися задоволеними на-

НА БУДІВНИЦТВІ ДВОКВАРТИРНИХ БУДИНКІВ

Під час літніх канікул наш університет відвідала чехословацька студентська делегація. НА ЗНІМКУ: гості з Чехословаччини в музеї історії ОДУ

НОВІ ПРАЦІ З МОВОЗНАВСТВА

НОВИЙ навчальний рік. Нові турботи й шукання. Шукання нового. А нове є. Ми маємо на увазі нові праці з мовознавства. За канікулярний час їх вишло чимало. Однак нам би хотілось звернути увагу студентів-філологів тільки на деякі з них.

Як відомо, лексика слов'янських мов досі вивчена порівняно слабо. Тільки останнім часом лексикологи-славісти почали глибше всебічніше досліджувати лексику слов'янських мов в історичному аспекті. Уже опубліковано декілька праць, але серед них, на нашу думку, найбільшої уваги варта праця О. М. Трубачова «Ремесленная терминология в славянских языках». У цій праці її автор коментує багато термінів ткацького, деревообробного, гончарного й ковалського ремесла, розповідає їх історію в різних слов'янських мовах.

Радянські лексикологи в наші дні цікавляться лексичним фондом, який успадкували кожна сучасна слов'янська мова з праслов'янської. На думку автора рецензованої праці, українська мова успадкувала з праслов'янської такі, наприклад, слова: прядиво, пасмо, повісмо, починок, терница; сокира, обух, рубати, довбати, ночви; горнець, макітра, глек, постачевець, цеберка; кузня, коваль, молот, ковадло, щипці, ножиці тощо.

Етимологія багатьох термінів ремісничої лексики в праці О. М. Трубачова коментується докладно, аргументовано й цікаво.

Та сучасні лексикологи цікавляться не тільки змінами, що сталися в лексичній системі тієї чи іншої мови в далекому минулому. Радянські лексикологи багато уваги приділяють вивченню тих змін, що сталися в лексичних системах мов соціалістичних націй і народностей після Жовтня. Так, у цьому році вийшло з друку два збірники—«Современная русская лексикология» (АН СССР) і «Лексикология та лексикография» (АН УРСР). У статтях цих збірників

А. МОСКАЛЕНКО.

ПІСЛЯ КАНІКУЛ

ПРИЙШОВ після канікул на факультет. Новий навчальний рік. І приміщення теж як нове.

Прийшов. Не впізнав навіть... Новий паркет. По ньому будуть ходити сотні студентів. Нові листри — вечорами м'яким світлом залялють вони аудиторії. Нові кабінети. Нові... Нові...

І хочеться від усього серця по-

дякувати комендантovі факультету Марії Степанівні Кнічевській, студентам Войченко, Церковному, технічному персоналові факультету М. І. Згур'євій, В. М. Кудіновій, О. Г. Шелох. Це вони багато зробили для того, щоб відремонтувати, підготувати приміщення до нового навчального року.

В. ФІЛАТОВ,

ТЕМА НАШОГО КОНКУРСУ:

ГАЗЕТА «За наукові кадри» оголошує конкурс на кращий твір — оповідання, поему, вірш, нарис, малюнок, фотографію.

Наш конкурс присвячується 50-річчю Радянської влади і проходить під загальним тематичним заголовком «МОЯ РЕВОЛЮЦІЯ».

Ми хочемо, щоб у ваших творах відбивався великий і складний шлях, який пройшла вся наша країна за півстоліття революції; щоб в них відбилася геройчна історія боротьби і праці радянської молоді.

Ми чекаємо від вас творів, які б показували, як ідеї Великої пролетарської революції живуть в справах і вчинках ваших однолітків та старших сучасників.

Ми хочемо, щоб у ваших віршах і оповіданнях, фотографіях, нарисах відби-

МОЯ РЕВОЛЮЦІЯ

лись мрії, пошуки та ідеали молодого сучасника будівництва комуністичного суспільства. Нехай в них розповідається також про життя і працю людей нашого приморського міста і, звичайно ж, про студентське життя.

Наша газета систематично друкуватиме кращі твори, що надходитимуть на конкурс. Крім того, твори переможців конкурсу будуть опубліковані в окремому спеціальному випуску, приуроченому до 50-річчя Жовтня.

Для переможців в конкурсі встановлено такі премії:

Одна перша премія розміром 30 крб. Дві другі премії — по 20 крб.

Три треті премії — по 10 крб.

Надсилайте твори на конкурс. Конкурс триватиме до 25 жовтня 1967 року.

ІСТОРІЯ ОДНОГО СЛОВА

ЗАГАЛЬНЕ поняття про ЛАЗЕР мають, мабуть, студенти фізико-математичного факультету. Однак і більшість з них не знають історії цього слова, його походження. Про багатьох студентів інших факультетів і говорити нема чого.

Якщо, припустім, студент-філолог, зацікавившись цим словом, загляне в найновіші й найповніші академічні словники російської чи української мови, він слова лазер не знайде

в них. А між тим на сторінках нашої преси слово лазер і походить від нього ЛАЗЕР-НИЙ, -А, -Е все частіше й частіше зустрічається. Так, на сторінках «Комсомольської правди» за 3 вересня 1966 р. можна прочитати: «парад советских лазеров», «медицинский лазер», «лазерный луч», «лазерная сварочная установка» тощо.

Слово лазер з'явилось у нашій мові років п'ять тому.

Спочатку воно було відоме тільки невеличкому колу фізиків. Тепер же слово лазер починає виходити за межі професійної лексики.

Слово лазер запозичене з англійської мови. За свою структурою воно є абревіатурою, скороченим словом і утворене із перших звуків таких англійських слів: Light Amplification Stimulated Emission of Radiation.

ТАЛАНОВИТИЙ ПЕДАГОГ ПАМ'ЯТЬ ДОЦЕНТА Г. С. ТОМАШПОЛЬСЬКОГО

ПІСЛЯ важкої і довготривалої хвороби помер Григорій Семенович Томашпольський — один з найстаріших співробітників і організаторів Одеського державного університету.

Григорій Семенович народився в сім'ї службовця. Він закінчив екстерном гімназію і в 1909 році вступив на фізико-математичний факультет Новоросійського університету. Потім працював у місті Миколаєві спочатку в гімназії і в Миколаївському комерційному училищі, а потім викладав вищу математику у Миколаївському інституті народної освіти (1920—1922 рр.). Одночасно Григорій Семенович проводив велику методичну роботу серед вчителів, працюючи у відділі школ Губнаросвіти.

З 1922 року Г. С. Томашпольський працював завідувачем педагогічною частиною 1-го дитячого містечка ім. Комінтерна в м. Одесі. Узагальнюючи досвід цієї величезної дитячої установи, Г. С. Томашпольський видає ряд статей в центральних журналах України («Шлях освіти», «Радянська освіта» та ін.). В 1929 р. Г. С. Томашпольський перейшов на роботу в інститут Соцвиха, а

далі в 1931 р. — у Фізхіммат-інститут, де завідував учебовою частиною і читав лекції з математики.

В 1933 р. Григорій Семенович брав активну участь в реорганізації цього інституту в Одеський державний університет і був першим завідувачем учебовою і науковою частиною.

В 1941 році Г. С. Томашпольський захистив дисертацію на ступінь кандидата педагогічних наук і був затверджений в званні доцента кафедри математичного аналізу.

В роки евакуації університету (1942—44 рр.) Г. С. Томашпольський був деканом фізико-хімічного факультету, і з 1944

року — завідував кафедрою загальної математики.

Григорій Семенович був талановитим педагогом. Його лекції відзначались глибиною і близькую методикою викладання. Для студентів хімічного факультету Г. С. Томашпольський написав підручник з математичного аналізу. Він опублікував до 20 наукових робіт з вищої математики і методики викладання математики.

Г. С. Томашпольський проводив велику громадську роботу, неодноразово обирається головою місцевого комітету Одеського державного університету, систематично читав лекції і доповіді для вчителів середніх шкіл Одеси і Одеської області.

За самовідану працю в період Великої Вітчизняної війни по підготовці наукових кандидатів Г. С. Томашпольський був нагороджений медаллю «За доблесний труд у Великій Вітчизняній війні».

Світла пам'ять про Григорія Семеновича Томашпольського — невтомного трудівника, талановитого педагога, громадського діяча, великого друга студентів назавжди збережеться в серцях його учнів і товаришів.